

Kdor
se lahko
danes veseli,
naj ne čaka
na jutri.

Nemški
pregovor

nt

naš tednik

Številka 25
Letnik 47
Cena 10,- šil.
(60,- SIT)
petek,
23. junij 1995

Poština plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

ZADNJA VEST

Uspehi dvojezičnih šol. Pri natečaju deželne vlade „Zdrava šola“, ki ga je razpisal namestnik deželnega glavarja dr. Michael Auserwinkler, je zasedla prvo mesto ljudska šola Ledince (ravnatelj Pepi Müller), odlično drugo mesto pa je dosegla LŠ Loče (ravn. Mikl), v kateri je projekt izvedel s šolarji Joško Wrolich. Nagrajencem iskreno čestitamo! (Oba projekta bomo predstavili v eni izmed naslednjih števil Našega tednika.)

Ponosni smo na SAK!

Strani 2, 3, 14-19

POLITIKA

Volitve novega NSKS: Zanimivi razpravi z N. Olipom in dr. Apovnikom v Globasnici in v Bilčovsu.

Strani 4/5

IZ NAŠIH OBČIN

Na Kotu so preteklo nedeljo slavnostno odprli prenovljeno ljudsko šolo, na katero so vse Sele zelo ponosne.

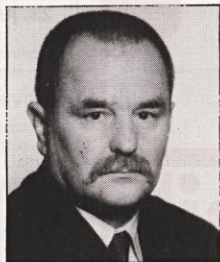
Stran 7

REPORTAŽA

Slavnostna akademija Slovenske gimnazije je bila letos v znamenju zgodovinskih obletnic.

Strani 10/11

JOŽE WAKOUNIG

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Uspešno brez uspeha?

Gotovo jih bo še več, pisem z bombami, pa groženj in raznih izpovedi pa priznanj. Navadili smo se jih že. Če se pojavljajo spet, nas v začetku malo vrže v strah, a ta se kmalu razleti. Kdo pa hoče živeti v nenehnem strahu? Rajši ga odrine nekam stran, pa čeprav ga, zavestno ali podzavestno, neprertrgoma čuti.

Čudno je že, kako da policiji do zdaj ni uspelo najti uporabnih sledov. Iskali so menda na vse strani, celo v prostitutcijskih krogih, a niso odkrili nikogar in ničesar. Tako vsaj se ve. Pri atentatu v Ebergassingu je mrtvi pomagal policistom na sled v levoradikalne kroge. Pisma z bombami in bomba v Oberwartu po največji verjetnosti prihajajo iz desnoradikalnih krogov. Izbira žrtev in seveda izpovedi pa priznanja narekujejo to domnevo. Gotovo, v terorističnih krogih ne moreš izključevati ničesar. Morda so vpletene tajne službe iz držav nekdanjega komunističnega bloka. Morda se marsikaj kuha v balkanskih terorističnih kuhinjah. Avstrijska policija seveda mora iskati storilce v prvi vrsti v Avstriji, v avstrijskih krogih.

Leta so zanemarjali nevarnost iz skrajnega desnega kota. Boj proti skupinam iz skrajnega levega kota, katere so dobivale podporo od tajnih služb nekdanjega sovjetskega bloka, zlasti vzhodno-nemške STASl, ta družbeno-politično čisto jasno opredeljeni boj je oslepil razne visoke uradnike na

desnem očesu in tudi pomagal ljudem z očitno rjavo pretekostjo do odločilnih, celo najvišjih mest. Primer tistega vodilnega uradnika v dunajski državni policiji, kateri je imel obešeno v stanovanju Hitlerjevo sliko, je že zelo zastrašljiv. Volitve v krogih policije in žandarmerije tudi kažejo, kako krepko se je varnostni aparat zasukal v skrajno desno smer. Notranje ministrstvo je od leta 1945, razen v letih ÖVP-jevske samovlade v letih 1966 do 1970, vseskozi v rokah socialističnih ministrov. Da je bil nekdanji socialistični notranji minister Erwin Rösch po letu 1945 obsojen zaradi neonacističnih dejavnosti, je samo dodatni odtенок na tej shrhljivi sliki. Očitkov, da dobivajo teroristični krogi svarila in sporočila iz notranjih krogov policije, tudi ni bilo mogoče izpodbiti.

Država se mora braniti. Možnosti sta v glavnem le dve. Ali dosledno izkoriščanje vseh obstoječih pravnih možnosti, povezano s čistko znotraj policijskega aparata, ali pa še dodatna pooblastila za policijo, kakor npr. prisluškovanje, poostreni osebni nadzori itn.

Razumljivo je, da je vest o dodatnih pooblastilih razburila številne kroge. Taka pooblastila bi bila, kakor pravijo, vezana na sodno oblast. Zlorabe so seveda vselej mogoče.

Policijski aparat bo moral pošteno presvetiti in po potrebi tudi prečistiti. Dolžnost varnostnih organov je, da varujejo državljane in državo pred teroristi vseh barv in odtenkov.

Čudno je že,
kako da policiji
do zdaj
ni uspelo
najti uporabnih
sledov.

„Če zmaga SAK

Dr. Roland Grilc, predsednik SAK, o pomenu vstopa v II. zvezno ligo, njegovih posledicah in pomenu za koroške Slovence.

Pogovor je vodil Janko Kulmesch

NAŠ TEDNIK: SAK je uspel povzdigi v II. zvezno ligo. Kaj pomeni to v narodnopolitičnem oziru?

Dr. Roland Grilc: Treba je reči, da gre seveda za izredni športni uspeh. SAK je med najboljšimi 26 moštvi celotne Avstrije. In to v nogometu, ki ni samo v Avstriji, ampak po celem svetu najbolj priljubljeni šport, ki ima nekaj sto milijonov privrženec in ki včasih razburja takšne duhove, da je zaradi njega v Srednji Ameriki prišlo celo že do vojne. Tudi v Avstriji ima nogomet na stotisoče aktivnih in gotovo nekaj milijonov takih ljudi, ki iz tedna v teden živčno zasledujejo nogometne rezultate na igriščih, po radiu in televiziji.

Če se pa v takem masovnem športu uveljaviš, je to kajpada izreden uspeh. Vsi, ki redno ali od časa do časa spremljajo športne dogodke, vedo, kaj pomeni priti med najboljša avstrijska nogometna moštva, in seveda s precejšnjim respektom gledajo na naš uspeh.

S tem pa dobiva športni uspeh svojo narodnopolitično komponento: V vseh avstrijskih časopisih, torej tudi izven Koroške, v televiziji, po radiu se bo zdaj pisalo o nekih Slovencih, ki da živijo nekje na južnem Koroškem in ki da so izvrstni nogometaši. Tisoče in tisoče ljudi, ki iz tedna v teden igra toto, bo opazilo na svojih toto-obrazcih klub, ki se imenuje slovenski. Ogromna množica prebivalcev Avstrije bo torej soočena z dejstvom, da so nekje v Avstriji Slovenci, ki igrajo nogomet in ki niso nobeni gast-

arbeiterji ali „Jugoslovani“, temveč avstrijski državljani, ki že nad tisoč let živijo na južnem Koroškem in katerih materinščina je slovenski jezik. Slovenska narodna skupnost je v zadnjih desetih letih skoraj izključno informirala o svojem obstoju tako imenovano višjo, šolano, intelektualno plast ljudi, SAK pa s svojim obstojem v II. zvezni ligi navorja številčno veliko večjo plast ne tako informiranih, šolanih ali intelektualnih ljudi.

To bi označil kot zunanjí učinek našega bodočega nastopanja po celotni Avstriji.

Bo morda tudi kakšen notranji učinek?

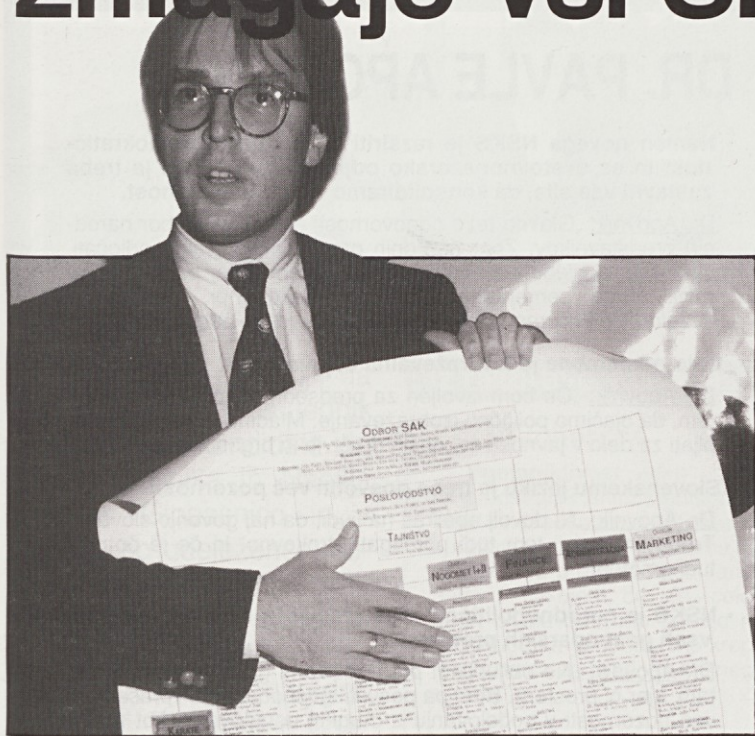
Upam, da že. Vsi naši dozdajšnji in prihodnji uspehi, in tu ne mislim samo na I. moštvo, ampak tudi na izredno uspešna moštva naraščaja, navdajajo naše ljudi s precejšnjim ponosom. Nekateri bolj psihološko obarvani ljudje celo trdijo, da bijemo iz tedna v teden nadomestne bitke za veliko število članov naše narodne skupnosti: Če zmaguje Slovenski atletski klub, zmagujejo vsi Slovenci in dokazujejo iz tedna v teden, da so kos vsakemu nasprotniku. Dr. Vencelj in Rudi Merljak z Urada Republike

„Pri SAK
ni nobene dvo-
ali večtirnosti.“

DR. ROLAND GRILC

zmagajo vsi Slovenci“

Slovenije za Slovence v zamejstvu sta v svoji čestitki z izredno lepimi besedami napisala, za kaj preprosto gre: „Vaš uspeh dokazuje, da lahko koroški Slovenci s trdim, premišljenim in samozavestnim nastopom prebijejo bariero navidezne manjvrednosti in uspejo ter se uveljavijo tudi v najširših merilih, in to na vseh področjih. Naj bo ta uspeh vir nove samozavesti za celotno slovenstvo na Koroškem.“

Pri tem nótanjem učinku torej gre za nov val ponosa, samozavesti, korajže in seveda za integrativno funkcijo Slovenskega atletskega kluba. Pri SAK ni nobene dvo- ali večirnosti, vsak Slovenec, kakršnegakoli prepričanja, se enostavno lahko identificira s klubom, vsak Slovenec je zaželen in tako SAK teši vseslovensko željo po enotnosti med koroškimi Slovenci.

Kateri dejavniki so bili odločilni za ta zgodovinski uspeh?

Tisti, ki so pač značilni za vsakršen uspeh: Presneto trdo in vztrajno dolgoletno delo in prava porcija sreče. Ne smemo pozabiti, da trenerja dr. Ramšak in Jože Fera že pet let vztrajno in mirno delata z moštvom, ki se ni bogve kako spreminjalo. Doživelo je izredne uspehe (dvakrat koroški prvak) in tudi izredne poraze (dvakrat so izgubili v kvalifikacijskih tekmah). V takih ekstremnih situacijah ljudje zorijo in postanejo vzgleden kolektiv, ko eden pomaga drugemu. Kdor je priden, ima pa tudi srečo, brez ka-

tere še Thomas Muster ne zmagaja.

Jasno je, da so k temu uspehu v prvi vrsti pripomogli igralci, trenerji, odborniki in zvesti navijači. Kakšen pa je prispevek t. i. narodnih organizacij?

V vseh narodnih strešnih organizacijah, od političnih do kulturnih, imamo veliko število funkcionarjev, ki se z nami veseli in trpi, ki obiskuje naše tekme, ki osebno finančno podpira SAK in nam tako ali drugače pomaga. Kot kolektiv, kot organizacija pa imajo očitno druge skrbi, vsaka pač gleda bolj sama nase. Čeprav je treba ugotoviti, da se je — prav zaradi uspehov SAK in našega pritiska — malenkostno zboljšal odnos naših starih organizacij do športa, čeprav je še vseeno brezupno obrobjen. Vse preveč staromodno gledajo na splošne družbene premike v zadnjih letih, enostavno se ne zavedajo, kakšen socialni, kulturni in vzgojni pomen ima nogomet, šport za vsako družbo. Ni nobenega drugega kulturnega, pevs-

kega, igralskega društva, ki bi otroke že s 7 leti zajelo in jih vodilo skozi celotno ljudskošolsko obdobje, obdobje glavne šole ali gimnazije vse do polnoletnosti. V tem nadesetletnem šolanju se pri SAK ne učijo samo nogometa, ampak jim skušamo splošno pomagati na njihovi življenjski poti. V časopisih beremo, kako se med mladino širijo mamila, kako mladi dejansko umirajo zaradi tega; tako je naša športna dejavnost ena izmed primernih orožij zoper ta bič. Kdor se bo pri nas konsekvntno učil nogometa, ne bo imel časa za mamila. Soccer (= SAKer) vs. drugs.

Izhajam iz tega, da hoče SAK igrati v II. ligi čimbolj uspešno vlogo. Kakšne pogoje za to bo ustvarilo vodstvo SAK in koliko je potrebnih finančnih sredstev?

V II. ligi piha še ostrejši veter, krvavo se bomo morali potruditi, da nas ne bo odpihnil. Najmanj 6—7 milijonov šilingov bo potrebnih za prvo moštvo in naših preostalih 13 moštev naraščaja, za vzdrževanje in adaptacijo treninških prostorov v Celovcu, Grabštanju, Šentprimožu in Vidri vasi, morda celo v Rožu, za prevoze po celi Avstriji itd. Kot neke vrste kavcijo moramo takoj položiti šil. 200.000,—, za sodnike moramo vnaprej polletno plačati šil. 50.000,— in nazadnje je treba dati igralcem vsaj delno odškodnino. Velikokrat se sliši, koliko nogometaši zaslužijo, kar pa — vsaj pri SAK — enostavno ne drži: treba je videti, da vsak igralec trenira štirikrat do petkrat tedensko in odigra eno tekmo. Za dnevni trening porabi vključno z vožnjo povprečno 3—4 ure, za tekme izven Koroške pa cel dan. Če bomo šli v obrobne avstrijske kraje, si bo moral igralec vzeti še dodaten dan dopusta. K temu pridejo še dvakratne priprave poleti in pozimi. Vse to pa poleg službe, naši igralci so polno zaposleni ali pa študirajo. To je izreden napor, katerega je treba vsaj delno finančno pokriti.

„V vseh avstrijskih časopisih, torej tudi izven Koroške, v televiziji, po radiu se bo zdaj pisalo o nekih Slovencih, ki da živijo nekje na južnem Koroškem in ki da so izvrstni nogometaši.“

DR. ROLAND GRILC

Glas iz domače vasi

FRLOŽEV LUKA

Čul sem in bral, kako da je moj nedavni izustek nekatere gosp(odičn)e užalil, pa tudi moja ljuba prijateljica Jezičnikova Liza mi jih je krepko nacingljala. Oproščam se vsem ženam in ženskam, ki so se čutile po krivem in po nedolžnem prizadete. Njih gotovo nisem mislil.

Zvedelo se je, da na 97. Rocku ob meji ta petek na Mohorjevem dvorišču v Celovcu ALIEN ne bo nastopil. Namesto njega bo menda prišel E. T.

Veliko se tako imenovani borci bosanskih Srbov ne razlikujejo od avstrijskih teroristov. Oni pošiljajo nezaželenim granate, ti pa bombe v pismih. Še nekaj. Morda avstrijska policija le začne iskati tam, kjer še ni. Gotovo bo potlej uspešnejša.

Če bi se katerikoli izmed naših igralcev za vsak vikend postavil kot natak v kakšno diskoteko, bi dobil šil. 1000,— na dan, torej nad šil. 10.000,— na mesec za nekaj dni dela. Pri SAK pa mora dnevno po službi trenirati, se za vikend voziti po Avstriji, se mora pustiti psovati, če zgubi ali ali zaradi tega, kjer je pač čuš, in nazadnje mu še zavidajo teh par grošev, ki jih dobi.

Kako poskrbeti za potrebna finančna sredstva?

6—7 milijonov šilingov niso mačje solze. Čeprav nas je naš glavni sponzor Zveza-Bank s Posojilnicami in Zadrugami-market pripravljen kot v vseh zadnjih

PISMO BRALKE

„Persilschein“ za
Dvojezično TAK

Ne nameravam delati reklame za Persil, navezujem s tem naslovom le na članek, ki je bil objavljen v Kleine Zeitung dne 4. 6. 95.

Dvojezična zvezna trgovska akademija je bila v preteklem šolskem letu ponovno predmet političnih napadov v koroškem deželnem zboru in je tudi časopisje večkrat poročalo o tej kampanji proti naši šoli.

Očitek zločina zlorabe službenega položaja, ki je bil podan iz otipljivih političnih razlogov, je državno tožilstvo v Celovcu medtem podrobno preverjalo in tozadevno ovadbo zavrnilo, ker v nobenem primeru ni bilo protizakonitega ravnanja. Tudi zvezna ministrica za pouk Gehringer je v parlamentu potrdila Dvojezični TAK, da ravna v skladu s predpisi. Vsa poročila, posebno v zvezi s sprejemom solarjev, v katerih so meni kot odgovorni vodji očitala protizakonito ravnanje, so bila potemtakem čisto preprosto povedano napačna in neutemeljena.

Tudi postopek zaradi žalitve časti, ki je potekal med menoj in učiteljico, se je medtem končal s poravnavo in so bili tako razčiščenji svoječasni očitki.

Škoda, ki je s tem v javnosti brez dvoma nastala za šolo, so lahko kompenzirali le profesorji in učenci s povečanim trudom in dosežki. Zato upam, da bodo v bodoče šolo ocenjevali samo še po pedagoških kriterijih in doseženih uspehih.

Dvojezična TAK se namreč trudi, da izobražuje svoje učence tako, da se bodo uveljavili v mednarodnih gospodarskih odnosih in prispevali svoj delež v korist Koroške in Avstrije. Solarjem skušamo posredovati prav tisto strokovno in jezikovno kompetenco v prostoru Alpe-Jadran, potrebno za poslovanje v zunanjetrgovinskem prometu, o kateri se avstrijsko gospodarstvo dostikrat pritožuje, da primanjkuje (prim. članek Industrie z dne 15. marca: Medkulturni kamni spotike).

Čeprav se nanaša oficialni naziv naše šole le na dvojezični pouk v nemščini in slovenščini, smo dejansko tista „TAK v prostoru Alpe-Jadran“, ki jo odgovorni politiki in razgledani gospodarstveniki zahtevajo že leta in leta, ker po našem učnem načrtu poleg obilgatne angleščine poučujemo kot nadaljnji obvezni tuji jezik za vse učence tudi še italijansko in prirejamo intenzivne jezikovne tedenske tečaje v Italiji ter izmenjavamo programe z italijanskimi trgovskimi šolami.

Upam, da bodo že naši prvi absolventi in njim sledeči letniki mogli doprinesiti bistveni prispevek k razširitvi in poglobitvi gospodarskih odnosov v tem prostoru.

mag. Amrusch-Hoja Maja
prov. vodja

Snemalna ekipa z dr. Herto Maurer-Lausegger pri delu na Djekšah

Predstavitve video-filma z Djekš v Evropski hiši

V sklopu jubilejnih prireditev ob 25-letnici celovške univerze bo v četrtek, 29. junija 1995, v Evropski hiši v Celovcu predstavitve video-filma z Djekš. Dokumentacijo je pripravila slavistka celovške univerze dr. Herta Maurer-Lausegger.

Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem je eno izmed raziskovalnih področij celovške slavistike. Inicijator 1984. leta ustanovljenega raziskovalnega projekta je bil univ. prof. dr. Gerhard Neweklowsky, sedanjí predstojnik slavističnega inštituta. Dokumentacija narečja v obliki videofilma je inovacija, ki jo je uvedla celovška slavistika v sodelovanju z inštitutom za medijsko komunikacijo. Prva videoprodukcija „Narečje pod Vrtačo. Mlini in žage“ je vzbudila mednarodno zanimanje, saj se dialektologi v tujini (npr. v Nemčiji in Sloveniji) že zgledujejo po njej.

V sklopu jubilejnih prireditev ob 25-letnici celovške univerze bo dr. Herta Maurer-Lausegger v Evropski hiši predstavila videofilm z Djekš. Gre za dokumentacijo starega ljudskega izročila v narečju. Film prikazuje mlinarstvo, kakršno je bilo pred desetletji. Vodni mlin, ki so ga prizadevni domačini ohranili, je prava zakladnica nekdanjé ljudske tehnike.

Oba filma (v slovenščini in v koroški nemščini) bosta izšla letos poleti. Žal je prišlo iz tehničnih (predvsem vremenskih) razlogov do zamude, ker snemalna ekipa želi pokazati Djekše ob lepem vremenu, če že govori o sončnih Djekšah.

Naš tednik: Kaj vas je spodbudilo, da dokumentirate narečje na Djekšah?

Dr. Herta Maurer-Lausegger:

Sončne Djekše, ki obhajajo letos 1100-letnico svojega obstoja, ležijo na skrajnem severnem robu jezikovno mešanega ozemlja naše dežele. Domačemu slovenskemu govoru, ki ga uporabljajo starejši domačini, pripisuje slo-

vansko jezikoslovje velik pomen. Izbralo je kraj Knežo/Grafenbach na Djekšah za informacijsko točko v Splošnoslovenskem lingvističnem atlasu. Atlas kartografsko zajema jezikoslovne podatke iz celotnega slovanskega jezikovnega prostora.

V slovenskem govoru domačinov na Djekšah so se ohranile nekatere glasoslovne značilnosti, ki segajo nazaj v praslovanski čas. V besedišču najdemo arhaizme, ki so se ohranili samo še v nekaterih koroških govorih ob jezikovni meji. Jezik domačinov je torej nekaj posebnega.

Zakaj ste se odločili za vodni mlin?

Ob pripravah na sodelovanje pri jubilejni kroniki 1100-letnice Djekš so mi organizatorji na Djekšah povedali, da je v Tolstem vrhu ohranjen mlin na vodni pogon. Je edini, ki še lahko obratuje; torej izjemna kulturna dragocenost, ki je vredna dokumentacije. Mlini umirajo, z njimi pa umira tudi jezik stare ljudske kulture. Še živijo nekdanjí mlinarji, ki obvladajo mlinsko stroko. Videofilm omogoča popis govora in strokovnega izražanja, je pa hkrati tudi etnološki prikaz stare ljudske tehnike, ki je bila v času pred elektrifikacijo za kmete velikega gospodarskega pomena.

Gotovo ste se podrobneje ukvarjali z mlini na Djekšah. Koliko mlinov je bilo prej na Djekšah?

Pred desetletji so kmetje na Djekšah pridelovali obilo žita. Skoraj vsaka kmečka domačija je imela svoj hišni mlin. Raziskovalci Djekš, ki pripravljajo jubilejno kroniko, so ugotovili, da je v dječki občini obratovalo nekdanj več kot 60 mlinov, da je slovelo

dješko žito po vsej Podjuni, pa celo po celovški kotlini in da je bilo kakovostno seme z Djekš v dolini zelo priljubljeno. Vodne mline in žito torej lahko pojmujejo kot del dječke identitete.

Povedali ste, da pripravljate dve videodokumentaciji: eno v slovenščini, t. j. po domače, in eno v koroški nemščini. Zakaj ste se kot slavistka odločili tudi za dokumentacijo v nemščini?

Že pred desetletji je zapisal slavist Aleksander Isačenko, ki je zadnja leta svojega življenja deloval kot profesor na celovški univerzi, da na Koroškem ni mogoče raziskovati enega jezika tako, kot da drugega ne bi bilo. Tega klasična slovenska dialektologija v zapisih slovenskih govorov na Koroškem žal ni upoštevala. Problematika interferenc na Koroškem pa je orisana v več jezikoslovnih študijah, ki so nastale na celovški in graški univerzi (G. Neweklowsky, M. D. Pohl, E. Prunč).

Interference kot rezultat dolgotrajnega sožitja najdemo v obeh jezikih, torej v slovenščini in nemščini. Nekateré besede so bile npr. po večkrat prevzete iz enega jezika v drugega in se danes uporabljajo v slovenskem in nemškem govoru. Analiza interference v obeh besedilih obeta jezikoslovno zanimive podatke.

Kaskšen je namen teh videodokumentacij?

Dokumentacija v obeh jezikih ob 1100-letnici Djekš naj bi zbudila čimveč zanimanja za bogato duhovno in materialno izročilo dječke regije, prispevala pa naj bi tudi k boljšemu sožitju pripadnikov obeh kultur v deželi.

Heidi Stingler

Sele-Kot: domačini se veselijo obnovljene ljudske šole

Prav praznično razpoloženje je zavladovalo minulo nedeljo v Selah na Kotu, kjer so ta dan slavnostno odprli obnovljeno ljudsko šolo, katere obstoj je bil v teku 40-letnega obdobja nekajkrat v nevarnosti.

Z velikim zadovoljstvom je ravnatelj šole Herbert Kulmesch v svojem pozdravnem govoru ugotovil, da so časi, ko se je bilo treba boriti za eksistenco šole, odtekli. Medtem ko so predvsem v osemdesetih letih šolske in politične oblasti sprva še zagovarjale likvidacijo in združevanje majhnih nižjeorganiziranih šol, so predvsem starši s Kota in društveniki SPD Herman Velik z vso odločnostjo podprli vodstvo šole pri boju za obstoj te pomembne izobraževalne ustanove.

Pri nedeljskih govorih politikov ob slavnostni otvoritvi se je marsikdo kar začudil, kako zmore veter obrniti mišljenje (ali možgane) funkcionarjev, ki pač sedaj po opravljenem delu skušajo prodati zagotovitev nadaljnega obstoja šole kot svoj uspeh. Domačini in predvsem starši otrok, ki obiskujejo šolo na Kotu, pa se še dobro spominjajo, kakšen pritisk je bil potreben na večinske stranke, da so opustile mišljenje združevanja in likvidiranja te majhne šole. Bila je naporna in trnjeva pot, da so odgovorni spoznali, da moraš otroka pustiti v njegovem naravnem vsakdanjem okolju, v njego-

vi neposredni domovini, kjer lahko naveže socialne stike. Vsekakor je ravnatelj šole Herbert Kulmesch pravilno ugotovil, da se s tem lahko utrdijo po eni strani lastna identiteta in strukture vaškega življenja, po drugi strani pa se prepreči efekt odtujevanja. Vrhu tega pa otrok ni izpostavljen

vsakdanjemu naporu večerne šolske poti.

Šola na Kotu je prav gotovo nekaj posebnega: je edina v tem okraju, ki ima tudi višjo stopnjo, in individualnost je tu nekaj vsakdanjega. Vsi otroci hodijo v šolo peš – nekateri med 8 in 10 km dnevno. Izredno dobro, družinsko

Avstrijske šole

pod drobnogledom

Priznanje za slovenske šole

Slovenska gimnazija.

Pri šolski anketi uglednega avstrijskega dnevnika „Der Standard“ je bila Slovenska gimnazija uvrščena med 50 najboljših avstrijskih in med 3 najboljše koroške gimnazije.

Dvojezična trgovska akademija

je pri anketi magazina NEWS dosegla med avstrijskimi trgovskimi akademijami 20. mesto.

Ljudska šola Mohorjeve

je ena izmed štirih koroških šol, ki so bile uvrščene med 50 najboljših ljudskih šol v Avstriji. In sicer je bila pri anketi NEWS uvrščena na 11. mesto.

Za anketo je avstrijski magazin NEWS razposlal 35.000 staršem vprašalne pole, v katerih so ovrednotili delovanje šole in učne uspehe otrok. Starši so pri tem ovrednotili kvaliteto pouka, kvalifikacijo učiteljev, pritisk, opremljenost šole, dodatno izvenšolsko ponudbo ter ugled.

vzdušje zagotavlja povezanost staršev s to vzgojno ustanovo, kateri uspeva pripravljati otroke in mladino na raznovrstne naloge, ki jih nalaga življenje. Učiteljski zbor lahko vsekakor s ponosom pokaže širši javnosti uspehe, ki jih dosega z mladimi, ki se izobražujejo v tej šoli.

Investicija v višini 2,4 mio. šil. za šolo, katere poudarek je na individualnosti in majhnosti, je vsekakor več kot upravičena, saj vodstvo šole zagotavlja domači mladini dobro izobrazbo in preprečuje odtujevanje mlajše generacije. Šola na Kotu ni le hiša vzgoje in kulture, predvsem je to vaški center, v katerem se srečavajo mladi in starejši in tu gojijo medsebojne sosedske in prijateljske stike. Z izobrazbo otrok pa se tu polagajo temelji za bodočnost, ki jo bo oblikovala današnja mladina.

H. Stingler

ČESTITKI

TEDNA

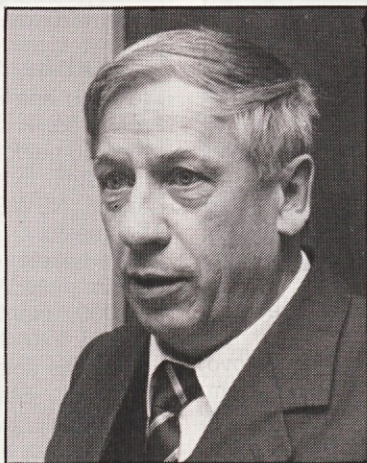
Dv. sv. dr.
Pavle Apovnik
60 let mlad

Dr. Pavle Apovnik, ki bo v sredo, 28. junija, praznoval svoj 60. življenjski jubilej, je eden najbolj profiliranih narodnopolitičnih osebnosti koroških Slovencev.

Že v svojih študentskih letih se je vključil v slovenske organizacije in bil tudi nekaj let podpredsednik ZSO, ki je že tedaj podpirala SPÖ. Ko je videl, kako

so socialisti pod Wagnerjem odkrito pokazali svoj negativni odnos do koroških Slovencev, se je slavljeneц priključil samostojnemu gibanju. Kot podpredsednik ZSO je leta 1975 postal glavni kandidat KEL, dosegel nad 6000 glasov in moral zato doživeti usodo disidenta: njegova organizacija mu je dala vedeti, da z njim več noče sodelovati. Slavljeneц je naprej vestno sodeloval pri KEL in Klubu slovenskih občinskih odbornikov, kot politik pa tudi kot pravni svetovalec. V tej zvezi mu je še posebej pri srcu politično izobraževanje in je bil med glavnimi pobudniki ustanovitve PUAK.

Vendar dr. Apovnik ni samo človek, ki ga odlikuje izrazit čut za politična vprašanja. Vsa leta sodeluje tudi v slovenskem združenstvu (kot podpredsednik Posojilnice-Bank Podjuna in član upravnega od-

bra ZSZ), 20 let je delal na področju pospeševanja kulture, bil je prvi vodja Biroja za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi, pa tudi sodelovanje v krajevnih kulturnih društvih, zlasti še v obrobnih krajih, mu ni odveč: je podpredsednik PD „Lipa“ v Velikovcu, ki opravlja tudi na Djekšah pomembno poslanstvo. Zasluge dr. Pavla

Apovnika za vsestranski razvoj naše narodne skupnosti so velike in jih pravzaprav ne bi bilo treba posebej poudarjati, saj je javnost s slavljenečevim delom dobro seznanjena. Morda manj znano pa je dejstvo, da je sedanji podpredsednik NSKS tudi merodajno sodeloval pri ustanavljanju novega NSKS. Tako je dokazal, da zna razumeti znake in potrebe sodobnega časa in temu primerno ukrepati.

V tem smislu mu želimo za njegovo 60-letnico obilo zdravja, osebnega zadovoljstva in da bi ostal naprej takšen, kakršnega poznamo: odprt in preudaren, tako v besedah kakor v dejanjih.

Na mnoga leta!

-Kuj-

V soboto sta si v Škocjanu obljubila večno zvestobo učitelja **Mirjam Mlinar** iz Škocjana in **Kristijan Sadnikar** iz Nagelč. Po poročnem obredu so se številni svatje ob zvokih ansambla Cmok iz Slovenije do zgodnjih jutranjih ur veselili z mladima poročencema pri Šoštarju v Globasnici. Novoporočencema ob tem lepem življenjskem dogodku iskreno čestitamo ter želimo vse lepo in dobro na skupni življenjski poti!

V Selah obhajata osebni praznik **Hanzi Dovjak**, pd. Breznik, in

ČESTITAMO

Hanzi Kelih, pd. Mlakaz z Borovnice. Obema iskreno čestitamo ter kličemo na mnoga leta!

Pred nedavnim je slavila rojstni dan **Amalija Sadovnik** iz Škocijana ob Klopinskem jezeru, za kar prisrčno čestitamo ter želimo vse najboljše! Čestitkam Našega tednika se pridružuje Društvo upokojencev Podjuna.

Mihiju in **Mariji Lesiak** z Djekš se je rodil drugi sin, **Thomas**. Srečnima staršema iskreno čestitamo, malemu Tomažu pa želimo vso srečo na življenjski poti!

Naslednje voščilo je namenjeno **Mariji Ošina**, ki je slavila 30. pomlad. Slavljenci prisrčno čestitamo ter želimo vse lepo in dobro, predvsem osebne sreče! Čestitkam Našega tednika se pridružuje vsi domači.

Naslednje voščilo je namenjeno **Tončiju Dolinšku**, ki je pred nedavnim slavil 70. rojstni dan in god. Dobri znanci, prijateljice in prijatelji iz vseh treh južnokoroških dolin mu naknadno iskreno čestitajo ter želijo tudi v prihodnje mnogo sreče in trdnega zdravja!

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebni praznik **Marjeti Krajnc** iz Libuč, **Aloju Grego-**

IŠČEMO

K. G. ZADRUGA PLIBERK

redno zaposli osebo z znanjem slovenščine in tečajem za viličarja za vožnjo v skladišču.

Praksa je zaželena.

Ponudbe na Zadrugo Pliberk, Velikovška cesta 1, 9150 Pliberk,
Telefon: 0 42 35 / 20 39, Faks: 20 39 43

OBVESTILO

dr. Ana Schwarz
Galicija

Zaradi preselitve bo ordinacija do 2. julija 1995 zaprta.

Od 3. julija naprej bo ordinacija odprta
v novih prostorih v Galiciji 75
(za občinskim uradom)

Družina v občini Pliberk

IŠČE ženo za
varstvo dveh otrok
(4 leta in 9 mesecev)

od ponedeljka do petka
ter pomoč v gospodinjstvu.

Telefon 0 42 35 / 42 03 ali 42 04

IŠČEM SOBO

v neposredni bližini Celovca.

Telefon na uredništvo NT: 0463 / 51 25 28 - 23

riču iz Male vasi pri Globasnici, **Ani Kapp** z Blata pri Pliberku in **dr. Pavlu Apovniku** iz Šmarkeža. Vsi ostali člani društva upokojenec slavljencem iskreno čestitajo ter želijo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje NT.

80. rojstni dan in god je slavil upokojeni župnik **Anton Cvetko SDB** pri družini Glinik v Žitari vasi. Slavljencu ob tem lepem in visokem dvojnem prazniku iskreno čestitamo ter želimo vse najboljše, zlasti zdravja in tihe osebnosti sreče! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo nekdanji farani iz Medgorij, ki se mu ob tej priložnosti zahvaljujejo za vse delo in trud. Se na mnoga leta pa mu kličejo tudi farani iz Žitare vasi.

70. obletnico in god obhaja **Vida Dešman** s Kamna. Slavljenci prisrčno čestitamo ter kličejo: Še mnoga zdrava in milosti polna leta!

Društvo upokojenec Podjuna čestita za osebni praznik **Gretki Bučovnik** in **Mariji Hribernik**. Vsi ostali člani kličejo slavljencem še na mnoga leta! Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Te dni je obhajal 55-letnico **Janez Wakounig**, pd. Kovač iz Mlinč. Iskreno čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi EL Žitara vas.

Družina Krop snemala za dunajsko televizijo „Heimat, fremde Heimat“

Manjšinski oddelek ORF-a na Dunaju bo jeseni izdal CD-ploščo, ki bo vsebovala etnično glasbo avstrijskih narodnih manjšin. Sijajna ideja, saj so izvajalci čisti amaterji, ki ne nastopajo javno, temveč gojijo petje in glasbo samo v družinah v lastno veselje in zadovoljenje. Koroške Slovence bosta zastopali družina Stern iz Stare vasi in družina Krop (slika) s Kogelske gore.

Koncert Big-band RTV Slovenija na gradu Bekštanj

Izreden glasbeni užitek se obeta vsem ljubiteljem zimzelenih melodij v petek, 30. junija, ob 20. uri v naravni areni na gradu Bekštanj. Na povabilo Slovenskega sporeda ORF bo gostovala svetovno znana Big-Band RTV Slovenija, ki združuje smetano slovenske studijske glasbe. Orkester praznuje letos 50-letnico svojega obstoja – prav tako slovenski radijski spored Avstrijske radiotelevizije.

Vstopnice stanejo 150,- šilingov, v predprodaji pa si jih lahko zagotovite v uredništvu Slovenskega sporeda in v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu. Ob slabem vremenu bo prireditelj v šotoru.

Evergreens – Big Band RTV, vaš domači radijski spored in glasba, ki vas bo očarala v petek, 30. junija, ob 20. uri, na gradu Bekštanj.

GRADNJA BREZ KRIVE HRBTENICE:

MONTAŽNA HIŠA

INNTAL FERTIGHAUS

Npr. tip **ISAR (Kniestock)**
bivalna površina 126,97m²
cena od kletnega stropa (ab Kelleroberkante)

ATS 1,150.000,-

inkl. 20 % davka (brez strešne opeke,
estrihov in inštalacije)

PRODAJA IN INFORMACIJE

intrade

ga. Schaunig, Tel. (0463) 57088-37
A-9013 Klagenfurt – Paradeisergasse 9/II

Prodaja masivnega pohištva v naši tovarni

od ponedeljka do petka: od 7. do 12. ure
od 12.30 do 16. ure
ob sobotah: od 8. do 12. ure

BOGATA IZBIRA – UGODNE CENE

- spalnice
- kotne klopi
- mize
- garderobe
- otroške sobe
- kredence
- stoli
- oblazinjeno pohištvo
- različno pohištvo za zunanjo uporabo na vrtu (globoko impregnirano)
- vrtni sedežni garniture
- vrtni ograje in igrače
- različne plošče za domačo uporabo

**IPH – LESNA INDUSTRIJA
PROIZVAJANJE POHIŠTVA
d z. o. j. & Co. k. d.**

A-9133 ŽITARA VAS 42
Telefon 0 42 37 / 25 25 - 0, faks 0 42 37 / 25 25 - 20

MARIJA NA ZILJI – LOČILO

Žalostna vest

Iz Beograda je prispela žalostna vest, da je tam pred kratkim umrla gospa Julka Fellner, roj. Erat. Pokojna je bila težko bolna in je morala shajati v beograjskih, vojnih razmerah. Zelo so zanjo skrbeli Wuttejevi z Ločila in iz Borovlj ter Popotnikovi od Marije na Zilji, ter ji z različnimi pošiljkami pomagali. Kajti njena mati Zofi je izhajala iz Bajučeve družine (Wutti) na Ločilu. Oče je bil sin organista Erata v dobi Meškovega župnikovanja do svoje smrti pri Mariji na Zilji. Njenega edinega brata Tončka pa so ubili partizani kljub temu, da se je leta 1940 udeležil prvega protifašističnega upora pri Mariji na Zilji (glej knjigo dr. Ferencja o akciji Tigr!) in bil tedaj celo od Gestapa zaslišan!

Gimnazijska akademija

Letošnja šolska akademija Slovenske gimnazije je bila v znamenju pomembnih zgodovinskih obletnic ter pobratenja s SPD „Bilka“ iz Bilčovsa, in je obenem prikazala pestro in raznoliko dejavnost dijakov in profesorskega zbora.

Z upravičenim ponosom je ravnatelj šole dr. Reginald Vospernik v svojem pozdravnem govoru orisal dejavnost šolske skupnosti v preteklem letu. Kljub prostorskim oviram zaradi obnove oziroma dozidave šolskega poslopja je v tem šolskem letu uspelo razvijati vsestranske dejavnosti na koroški, avstrijski in mednarodni ravni. Dijaki Slovenske gimnazije so gojili prijateljske stike z drugimi šolami, v Sloveniji so izvedli projektni teden, v gosteh so bili Lužiški Srbi, dijaki so odpotovali v Bonn na mednarodno mladinsko srečanje, v ruski Čeljabinsk, v južno Francijo na učenje jezika in

spoznavanja dežele, nižješolci pa so bili navdušeni udeleženci Evrošole 95 v Trstu. Šola pa je bila v preteklem letu tudi pod drobnogledom raznih prominentnih obiskovalcev.

Dijaki so pri spisovnih natečajih mogli odnesti kar nekaj lepih nagrad za kreativno pisanje. S številnimi prispevki pa so dijaki sodelovali tudi pri natečaju „Srečanje na Koroškem - Begegnung in Kärnten“. In tudi na športnem področju se Slovenska gimnazija lahko ponaša z lepimi uspehi, saj je na primer letošnja maturantka Dunja Lukan postala avstrijska prvakinja v šahu. Lepe uspehe je

med drugim dosegla pri smučanju tudi Tatjana Zablatnik, pri lahki atletiki pa Magdalena Kulnik. Obe dijakinji prihajata iz Bilčovsa, od koder je Slovensko prosvetno društvo „Bilka“, s katerim je SG letos prijateljsko povezana. Sodelovanje s partnerskim društvom je rodilo celo vrsto skupnih aktivnosti, ki jih je na šolski akademiji orisal predsednik „Bilke“ mag. Rupert Gasser.

Z letošnjo 33. maturo je zapustil 1247. absolvent Slovensko gimnazijo, kar lepo število od njih pa je dal Bilčovs. Partnerska povezanost gimnazije s podeželskim društvom je dokaz za to, ka-

Velika množica, predvsem nekdanjih beguncev in njihovih potomcev, se je zbrala v torek, po zborovanju na Teharjah in pred spravno sv. mašo v Kočevskem Rogu, v vetrinjski cerkvi pri Celovcu, da bi se dostojno spomnili majske tragedije leta 1945, ko so zavezniki predali najmanj 12.000 slovenskih domobrancev jugoslovanskim oblastem in jih poslali v gotovo smrt. Resnost sprave in zgodovinske pravičnosti je dokazala udeležba visokih cerkvenih in političnih krogov; na čelu so bili celovski škof dr. Egon Kapellari in ljubljanski pomožni škof Jože

Kvas, državni sekretar dr. P. Vencelj, predsednik NSKS dr. M. Grilc, predsednik SKD L. Peterle in generalni konzul RS v Celovcu dipl. inž. J. Jeraj.

Vsi, ki so se oglasili v spomin nečloveškega trpljenja pred petdesetimi leti, so se lotili vprašanja: Kako živimo danes ob spominu na preteklost in v upanju v boljšo prihodnost? Morda je že škof Kapellari kratko in jedrnatostriil vprašanje, ki si ga je stavil vsak, v en sam stavek: „Naj bo še danes človek človeku volk ali moramo kot kristjani drug drugega odpustiti?“ Škof Kvas, ki je v vetrinjskem taborišču prejel

Ob 50-letnici vetrinjs

Glavna misel vseh govorov pri spominski svečanosti v Vetrinju v torek, 28. junija, je bila: „Potruditi se je treba za spravo in odpuščanje, ker hočemo živeti, živeti z bratom v miru!“

mašniško posvečenje, je jasno izrazil svoj sedanjí odnos do vojnih grozot: „Spomin je preteklost. Danes je treba živeti! Kdor hoče slediti Jezusu, naj vzame svoj križ ljubezni in sprave nase ter gleda naprej, ne nazaj!“

Sveto mašo in kulturni program je oblikoval, kot že na Teharjah, MePZ J. P. Gallus iz Celovca, pretežno s pesmimi o slovenski domovini (Moja domovina, Domov v slovenski kraj, Slovenija v svetu). Številni begunci in izseljenci so bili gotovo hvaležni, ker so, kot je rekel dr. Tine Velikonja, ubežnik s teharškega morišča: „Zgubili smo vse, našo domovino, domačo kulturo, svojo državo, rešili smo samo jezik in pesmi, pa močno zavest pripadnosti slovenskemu narodu!“ Marsikdo je ponovil pretresljivo vprašanje žive priče Stane Millonig: „Zakaj sem ravnó jaz ostal – ker so umrli prosili za nas?“ In druga priča, dr. France Vrbinc, je prebral spomi-

ne svojega profesorja, pokojnega Bajuka, na dolge noči v vetrinjski cerkvi, „ko so pred Žalostno Materjo klečale mlade žene, neveste, sestre, hčere, slovenska mladina, ki ni hotela verjeti, da so zavezniki izročili cvet slovenskega moškega prebivalstva sovražniku.“

Dr. Janko Zerzer je v glavnem govoru („To ni proslava, saj žalujemo, molimo, svarimo!“) ponovno razložil vidik Korošca na problem slovenskega izseljenstva. Tudi na Koroškem je bil stik z „narodnimi izdajalci“ sumljiv. Vendar se je dr. Zerzer v bližnji preteklosti pri obiskih v Ameriki sam prepričal, da so izseljenski krogi gojili narodno zavest še takrat, ko je bila na Koroškem že bolj šibka. Govorili so brez sovraštva, mladina je bila željna navezati stik z domovino svojih staršev. Prvi znak druge miselnosti pri nas smo že opazili. Na primer pevki Bernardi

Znamenju zgodovinskih obletnic

Z mešanim mladinskim zborom je mag. Roman Verdel naštudiral glasbeno predstavo „Prižgimo luč“

ko so povezani slovenski društveniki s to našo osrednjo višjo šolo, saj prav ta šola zagotavlja vedno nove aktiviste društvenega in kulturnega življenja. „Prijateljsko sodelovanje z gimnazijo, kakršno smo uresničili letos, utegne še poglobiti spoznanje, da lahko prav na gimnaziji pridobljeno znanje poglobi vrednost kulturnega delovanja na podeželju, ki pa je zopet lahko steber ali pogoj za ohranitev narodne identitete,“ je povedal mag. Rupert Gasser.

Vsebinsko pomembno pa je bilo za bilčovsko društvo še posebej znanstveno sodelovanje s Slovensko gimnazijo. Dijakinje in dijaki 6. a razredo so namreč pod strokovnim mentorstvom prof. Štefana Pinterja in prof. Cilke Gutovnik v okviru posebnega projekta raziskovali kulturni in politični razvoj Bilčovsa – od nasilnega pregona nekaterih bilčovških družin v nacistična taborišča pa tja do problemov današnjih dni, tako na narodnopolitični kot tudi na splošno družbeni ravni. Dijaki pa niso raziskovali le manjšinskih vprašanj, ki ostajajo odprta tudi 50 let po osvoboditvi Avstrije in 40 let po podpisu avstrijske državne pogodbe, temveč tudi sodobna vprašanja varstva okolja. Sad teh skupnih prizadevanj bo tudi posebna brošura, ki bo v strnjeni obliki posredovala izsledke tega projekta.

Poleg pevskih nastopov bilčovških društevnikov in gimnazijskih zborov ter instrumentalne skupine je navdušila vokalno-instrumentalna skupina profesorjev pod vodstvom prof. Joška Kovačiča publiko s pesmima „V šoli“ (besedilo in glasba: Pepej Krop) in s Šifrerjevim „Martinov lulček“. Nadalje so dijaki pripravili besedila Lojzeta Krakarja in Paula Celana, s katerimi so se spomnili žrtev nacizma. Za drugi del akademije pa je glasbeni pedagog mag. Roman Verdel naštudiral z dijaki glasbeno predstavo „Prižgimo luč“, v katero so bili vpleteni mdr. teksti koroških avtorjev; besedila so pesmi vsebinsko povezovala. Skratka: muzikal je prikazal nesmisel nasilja in vojne in je tako bil dragocen prispevek k boljšemu sožitju v letu tolerance in pomembnih zgodovinskih obletnic. Za zaključek so dijaki prižgali sveče in so izpovedali željo: Naj zasije sonce za vse.

tragedije

Fink iz Argentine so omogočili nastop v Ljubljanski filharmoniji, Tischlerjevo nagrado so podelili izseljenskem kulturniku B. Potočniku in glasbena revija Koroška poje je bila letos posvečena umetnosti izseljencev. „Žal deloma vetrinjska tragedija še traja, ker mnogi še niso pripravljeni za spravo in pravičnost . . . Po petdesetih letih upravičeno želimo, da bi bili odnosi bolj bratski, bolj dobrohotni!“

Predsednik Mohorjeve družbe Jože Kopeinig se je zahvalil vsem beguncem, ki so ostali narodnostno zvesti ter vsestransko pomagali, da je Mohorjeva družba opravljala svoje poslanstvo za Slovence po svetu: „Kolikor so begunci sposobni krščanske sprave, naj ostanejo še naprej zvesti Bogu in narodu!“ Skupna pesem „Marija pomagaj nam sleherni čas“ je vsem privrela iz srca, zadonela v večerno zarjo celovškega obzorja, odmevala s koroških gora in gotovo okrepila upanje na mir med brati in narodi.

Alojz Angerer

Povezanost SPD „Bilka“ s Slovensko gimnazijo je prišla do izraza tudi z nastopom Bilčovščanov pri šolski akademiji.

Naporno življenje profesorjev je opevala skupina „Multikulti“, ki je bila atrakcija popoldneva.

H. Stingler

PETEK, 23. junij
Kulturna obzorja

SOBOTA, 24. junij
Od pesmi do pesmi –
od srca do srca
Večerna 20.05–22.00:
„Gemeinsam-skupaj“ –
Kärntner Chöre singen
für gelebte Nachbar-
schaft (neposredni pre-
nos iz Velikovca)

NEDELJA, 25. junij
6.30–7.00 Dobro jutro
na Koroškem – duhov-
na misel (žpk. Florijan
Zergoi)
18.00–18.30 Dogodki in
odmevi

PONED., 26. junij
Sezidal sem si vinski
hram: v živo iz Žitare
vasi

TOREK, 27. junij
Otroška oddaja

SREDA, 28. junij
Društva se predstavljajo
Večerna 21.04–22.00:
Ob stoletnici rojstva
Slavka Osterca – 2. del

ČETRTEK, 29. junij
Rož - Podjuna - Zila

PETEK, 30. junij
Poletni festivali

Petek, 23. junija

BOŽJI GROB

Koncert v kresni noči
Kraj: v ljudski šoli v Božjem
grobju (ob slabem vremenu
v glavni šoli v Pliberku)
Čas: ob 21. uri
Sodelujejo: Koroški oktet,
Mlada Podjuna, MePZ Pod-
juna
Prireditelj: MePZ Podjuna

Sobota, 24. junija

BEKŠTANJ

Koncert
Kraj: stari grad Bekštanj
(Burgarena Finkenstein)
Čas: ob 20. uri
Sodelujejo: Coro Arturo
Zardini (Pontebba), Ca-
rinthia Oktett – Sepp Kol-
bitsch, Oktet Suha, Poli-
zeichor Villach
Prireditelj: Polizeichor Vil-
lach

CELOVEC

**Koncert mladega poletja
ob dnevu gospodarstva z
orkestrom Mariborske fil-
harmonije**
Kraj: v koncertni hiši
Čas: ob 20.30
Namen: Zahvala gospo-
darstvenikom, razdelitev

spričeval prvim maturantom
Dvojezične zvezne trgovske
akademije (dr. Zernatto),
pozornost maturantom
Višje šole za gospodarske
poklice v Št. Petru,
počastitev SAK za naslov
prvaka
Prireditelji: Posojilnica-
Bank, Zadruga market,
Slovenska gospodarska
zveza

ŠT. JANŽ

**Zorka L.-Weiss predstavlja
svojo likovno dejavnost**
Kraj: k&k - Št. Janž v Rožu
Čas: ob 19.30
Ogled slik in pogovor s
umetnico Zorko L.-Weiss

VELIKOVEC

**Koroški zbori pojo za
živeto sosedstvo**
Kraj: v velikovškem gradu
(Neue Burg)
Čas: ob 20. uri
Nastopajo: Madrigalchor
Klagenfurt, MePZ Lipa iz
Velikovca, Gem. Chor
Griffen, MePZ „Danica“ iz
Št. Primoža, AGV Volkslie-
derchor Kühnsdorf, Obirski
ženski oktet, Südkärntner
Geigenmusik
Povezovalca: Danica
Urschitz, mag. Hans Mosser

Nedelja, 25. junija

BOROVlje

**Slavnostna prireditve
(ob 90-letnici SPD Borov-
lje in ob 125-letnici usta-
novitve Slovenskega ka-
toliškega konstitucional-
nega društva v Borovljah)**
Kraj: v Mestni hiši v Borov-
ljah
Čas: ob 15. uri
Nastopajo: skupine
domačega društva:
Ansambel „Drava“, MoPZ
Borovlje, sekstet Borovlje,
otroška skupina SPD
Borovlje, Stadtchor Ferlach,
kvintet „Pueri Cantorum“ iz
Tržiča

ŽELEZNA KAPLA

**Tovariško srečanje demok-
ratov in antifašistov**
Kraj: pri Peršmanu v Pod-
peci pri Železni Kapli
Čas: ob 14. uri
Prireditelj: Zveza koroških
partizanov
Letošnje srečanje bo v
znamenju 50-letnice zmage
nad fašizmom. Spomnili
pa se bomo tudi zločina, ki
so ga nacisti pred 50 leti,
le nekaj dni pred koncem
druge svetovne vojne,
zagrešili tudi pri Peršmanu.
Poleg polaganja vencev so

predvideni še nagovori,
nastopi recitatorjev in
pevski vložki.

RADIŠE

Farni praznik
Čas: ob 9.30 slovesna sv.
maša, po maši družabnost
pred kulturnim domom (do-
biček je namenjen za po-
pravo farovža)

Poned. 26. junija

CELOVEC

**Podijska diskusija:
„Koroška kot del evropske
zgodovine – mejni kon-
flikt v prostoru Alpe-Ja-
dran ob koncu 1. svetov-
ne vojne“**
Kraj: Europahaus
Čas: ob 19. uri
Na podiju: dr. Claudia
Fräss-Ehrfeld, univ. prof. dr.
Helmu Rumpfer, univ. prof.
Dr. Stefan Pohl
Prireditelj: DS Koroška
95

Sreda, 28. junija

ŽELEZNA KAPLA

Občni zbor SŠK Obir
Kraj: Café Lotte (1 nad-
stropje)
Čas: ob 20. uri

**DOBER DAN,
KOROŠKA
ORF 2**

**NEDELJA
25. junija '95, 13.30**

**PONEDELJEK, 26. junija 1995
TV SLOVENIJA 1, ob 16.20**

- Prva matura na Zvezni dvojezični trgovski akademiji v Celovcu pomeni skorajšnjo uresničitev v šolskem letu 1990/91 zasnovanega gesla o dijakih, ki so danes sošolci, jutri pa bodo poslovni partnerji
- „Koroški zbori pojo za živeto sosedstvo“ – tokrat v plebiscitem in evropskem mestu Velikovec
- Žitara vas: „Sezidal sem si vinski hram ...!“ – Iz nekdanjega vinorodnega okoliša se je občina preusmerila v turizem in malo obrt
- Življenje pod Stolom in Kočno: le trdoživci vztrajajo v Rutah
- Tour kviz '95 – Naravne lepote doma in pri sosedih: tokrat v mirnem ribiškem rajju ob Savi

RAZNO

**1. lutkovni festival
treh dežel
Lutke brez meja**

v ponedeljek, 3. julija,
na vrtu ljudske šole v Bi-
strici na Zilji;
v torek, 4. julija na Mo-
horjevem vrtu v Celovcu
Program: od 9. do 12.
ure
Nastopajo: „Lutke strič-
ka Jurja (SLO), „Roberto
Leopardi“, „Paolo Val-
lenti“ (ITA), „Jajce“ - Mi
smo mi, „Skrinjica želja“,
„Bavastel“ (A)

**Teden
mladih
umetnikov
v mladinskem
centru na Rebrci**

Čas: od ponedeljka,
24. julija 95, do so-
bote, 29. julija 95
Starost: od 6. do 12.
leta
Prijave sprejemata:
KKZ,
tel.: 0463/516243
in Mladinski center
na Rebrci

Club tre popoli

**Jezikovne
počitnice v
Portorožu/
Piranu**

Tečaj italijanščine,
nemščine in sloven-
ščine z udeleženci
iz Slovenije, Italije in
Avstrije

**Prijave in informa-
cije:** pri Milki Hu-
dobnik, tel.:
0463/512528-28,
od 8.30 do 17.00

Zveza slovenskih
žena sporoča, da
bo tudi letos
organizirala

**Letovanje
otrok v
Poreču**

Kdaj: od 20. do 31.
julija 1995
Cena: letovanje
vključno s prevo-
zom stane 3.000.–
šilingov
Prijave sprejema
ZSZ (Milka Kokot),
tel.:
0463/514300-40

Društvo „Glasbena šola“ vabi
ob zaključku šolskega leta na
dva zaključna nastopa

**„Klavirski večer“ in
„Letni koncert“**

1. v petek, 16. junija 1995,
bo ob 19. uri v Modestovem
domu v Celovcu „Klavirski
koncert“ skladb slovenskih
skladateljev. Gost bo sklada-
telj Primož Ramovš.
2. v četrtek, 22. junija 1995,
ob 19. uri, bo v Kulturnem do-
mu Danica v Št. Primožu
„Letni koncert“ učencev iz
vseh oddelkov glasbene šole.
Predstavili se bodo učenci od
Zilje do Pliberka. Na koncu bo
podelitev priznanj učencem,
ki so tekmovali v Celovcu in v
Ljubljani.

Slovensko planin-
sko društvo Ce-
lovec in Planinska
sekcija Avto Celje
vabita na potovan-
je (s sodobnim
turističnim avtobu-
som) na

ŠKOTSKO

Kdaj: od 14. do 20.
julija
Cena potovanja:
680 nemških mark.
V ceno je vključena
vožnja, trajekt, pol-
penzion v dvopo-
stelnih sobah,
vstopnine, degu-
stacija viskija, vo-
dič.
Prijave sprejema
(do 16. junija 1995)
Brumnik, tel.:
0463-514300-14

Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v
Št. Rupertu pri Velikovcu vabi na

**sklepno prireditve in ogled
šolskih izdelkov**

Ogled razstave:
v soboto, 24. junija 1995, od 15. ure,
do nedelje, 25. junija 1995, do 17. ure

Kulturni program:
Petje, pozdrav in igra „Magnetni deček“ (režija
dekan Peter Sticker)
Začetek prireditve:
v soboto in nedeljo ob 15. uri

DOM V TINJAH

ŠT. JANŽ

Predavanje „Kako naj bi živeli s kulturno dediščino v sodobnem svetu“
Kraj: k&k - Št. Janž v Rožu
Čas: ob 20. uri
Predava: univ. prof. dr. Janez Bogataj

CELOVEC

Etnična struktura Koroške v zgodovini in sedanjosti
Kraj: Cafe Napoleonstadl
Čas: ob 19.30
Predavata: univ. prof. dr. Andrej Moritsch, univ. prof. dr. Heinz-Dieter Pohl
Prireditelj: DS Koroška 95

Četrtek, 29. junija

CELOVEC

Barbara, Lucija, pomoj ... (videofilm z Djekš – dokumentacija stare ljudske kulture v narečju)
Kraj: V Evropski hiši v Celovcu (Reitschulgasse 4)
Čas: ob 19.30
Glasbeni okvir: moški zbor iz Slovenjega Plajberka
Prireditelja: Inštitut za slavnostiko in Univerza v Celovcu

Petek, 30. junija

CELOVEC

Otroški živ-zav
Kraj: na vrtu Mladinskega doma (Mikschallee 4)
Čas: med 14. in 17. uro
Prireditelj: ORF - Slovenski spored

RAZSTAVI

ROŽEK

Razstava del Iva Pranciča

Kraj: v galeriji Šikoro-nja v Rožeku
■ Razstava je odprta do 2. julija 1995 (od srede do nedelje, od 15. do 18. ure).
■ V soboto, 24. junija 1995, ob 20. uri: prvi večer v ciklu „Približevanja“

CELOVEC

„Mesečen“ Razstavlja Karel Kuhar

Karel Kuhar razstavlja slike in objekte na temo „mesečen“
Kraj: v galeriji „pri Joklnu“
■ Razstava je na ogled do 30. junija 1995

CELOVEC

Open Air pod milim nebom
Kraj: na zelenem vrtu Mohorjeve v Celovcu
Čas: ob 20. uri
Nastopajo: Wolfgang Bauer, Reinhard P. Gruber, Lotar Schöne in ansambel Drava
Prireditelji: KKZ, NT, Mohorjeva, Kleine Zeitung, ORF-Slovenski spored, Nedelja

Sobota, 1. julija

ROŽEK

Koncert „Slovenskega kvarteta klarinetov“
Kraj: v podružnici „na Humu“ pri Ravnah (občina Rožek)
Čas: ob 20.30
Prireditelja: Kulturno društvo „P. Markovič“ in Katoliška mladina, Rožek

Nedelja, 2. julija

ŠT. PRIMOŽ

Koncert ob 15-letnici kulturnega doma
Kraj: v kulturnem domu v Št. Primožu
Čas: ob 19.30
Sodelujejo: otroški zbor SPD „Danica“, moški zbor skladateljev Ipavcev iz Šentjurja, MePZ SPD „Danica“
Prireditelj: SPD „Danica“

Poned. 3. julija

CELOVEC

Redni občni zbor Zveze slovenskih zadrug v Celovcu
Kraj: na Zvezi slovenskih zadrug, Pavličeva ulica 5-7, III. nadstropje
Čas: ob 18. uri

Sobota, 8. julija

ŽELEZNA KAPLA

Poletna noč
Kraj: pred občinskim kopaljščem
Čas: ob 20.30
Igra: ansambel Melos
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Zarja“

RAZNO

Nastopi Glasbene šole:

Sobota, 24. 6. 1995: ob 18. uri v društveni sobi v Št. Jakobu
Sreda, 28. 6. 95: ob 18. uri v društveni sobi v Škofičah; ob 19. uri v Posojilnici v Pliberku
Četrtek, 29. 6. 95: ob 19. uri v Modestovem domu
Petek, 30. 6. 95: ob 19.30 v ljudski šoli v Bilčovsu

Skupnost južnokoroških kmetov vabi na strokovno ekskurzijo v okolico Welsa v Gornji Avstriji (ogled prašičerejskih kmetij s sodobno tehnologijo vhlavljanja prašičev in podjetja Brunntaler)
Kdaj: v četrtek, 6. julija
Cena: 350.–
Odhod: iz Pliberka ob 5. uri

Skupnost Emanuel organizira in vabi na romanje za mir in solidarnost:

Mednarodno mladinsko srečanje '95

bo letos v Loretu pri Anconi v Italiji: Po lanski Manili bo tudi letos priložnost za nova poznanstva in veselo praznovanje vere.

Kdaj: od 1. do 11. septembra

Prijave: sprejema do 31. julija Martin More, Salzamtsg. 5, A-8010 Graz, tel. (0316) 825139 (za predprijavnico ga zaprosite takoj). Starost prijavitelcev: 17 - 30 let. Cena: okrog 4700.– šilingov (možna je podpora Krške škofije)

Vabljeni so vsi mladinci in mladinke, ki kakor Frančišek slišijo v sebi Božji glas: „Znova pozidaj mojo Cerkev!“

Kmečka izobraževalna skupnost vabi na

Poljedelstvo brez kemije?

(koruza, žito, alternative)

- Plevel, škodljivci – kaj narediti proti temu?
- Plodnost tal, kolovrat, vmesni posevki – kaj je treba upoštevati?
- Stroški, pridelki, dohodek: ali se OPUL izplača?

Termin: Obhod njiv na dveh kmetijah v okolici Velikovca v začetku julija (predvidoma v soboto, 8. julija, popoldne)

Pozor: Število udeležencev je omejeno. Potrebna je prijava najkasneje do ponedeljka, 26. junija 95, na KIS (tel.: 0463/54864)

Po prijavi bomo naznanili točen kraj in čas.

* Prireditev podpira Posojilnica-Bank/Zadruga-market

RAZNO

Knjižne presoje

Kdaj: v ponedeljek, 26. junija 1995, ob 19. uri v Pastoralnem centru, 10.-Oktober-Str. 25 v Celovcu

Sodelujejo: Denis Poniž, Horst Ogris, Silvija Borovnik, Marjeta Cerar, Vinko Ošlak

Obpravnavane knjige: Ujetniki preteklosti (France Bučar), Pot v Trento (Kajetan Kovič), Prevara (Philip Roth), Egiptovski lonci mesa (Drago Jančar), Spomin (Franc Rode).

v četrtek, 22. junija, ob 19.30
Nas tretji svet še potrebuje?
Predavatelj: dr. Gerhard Bittner

v ponedeljek, 26. junija, ob 20. uri

Niz predavanj Evropska zveza in mi

EU - podpore za koroške občine - možnosti in težave

Predavatelj: dr. Johannes Maier, koroška deželna vlada

v torek, 27. junija, ob 19.30

Posledice spremembe podnebja v srednji Evropi

Predavatelj: dr. Franz Stockinger, Celovec

v sredo, 28. junija, ob 19.30

Ozonska luknja in ultravijolno sevanje v Alpah

Predavatelj: dr. Franz Stockinger, Celovec

v petek, 30. junija, od 9. do 17. ure

Simpozij:

„Pričevanja medvojnih in po-vojnih žrtev komunistične revolucije“

v soboto, 1. julija, od 9. do 17. ure

Tečaj: Ikebana – poletje
Voditeljica: Herta Deutsch

od nedelje, 2. julija, od 18. ure

do srede, 5. julija, od 13. ure
Duhovne vaje za duhovnike „Pot duhovnika z evangelijem po Mateju“
Voditelj: nadškof dr. Alojzij Ambrožič, Toronto

od sobote, 15. julija, od 14.30

do nedelje, 16. julija, do 16.30
Priprava na zakon, nem.

Voditelj: Jože Kopeinig
Predavatelj: mati, zdravnik, duhovnik

od sobote, 15. julija, od 18. ure

do sobote, 22. julija, od 13. ure
Slovenske počitnice

Voditelja: mag. dr. Silvija Borovnik iz Dravograda in dr. Miha Vrbcinc iz Srej

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK – Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik Franc Wedenig, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), Karl Sadjak (oglasni oddelak), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/III.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26, NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka: 0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22.

Letna naročnina: Avstrija 420.–; Slovenija 2500.– SIT; ostalo inozemstvo 700.– šil.; zračna pošta letno 1000.– šil.; posamezna številka 10.– šil.; Slovenija: 60 SIT.

Praznik SAK v nedeljo, 25. junija, v Globasnici v šotoru poleg ljudske šole

9.30 – PLES Z ANSAMBLOM
BORISA RASPOTNIKA
– DOPOLDANSKA ZABAVA

14.00 – SLOVESNOST OB POVZDIGU V
ZVEZNO LIGO S KULTURNIM
SPOREDOM

Iz drugih časopisov

Meister! Da wurde gar Predigt unterbrochen

Wie der SAK den Aufstieg in die 2. Division zelebrierte

Es war eine Nacht, die kein Ende kannte. Und die für etliche - wie Trainer Ramsak oder Christian Petschenig - erst in der Mitte...

SAK končno drugoligaš

KOROŠKIM SLOVENCEM SE JE IZPOLNIL VEČ KOT DVAJSETLETNI SEN

Po več kot dvajset dolgih letih se je slovenskim športnikom na južnem Koroškem izpolnil sen: minulo soboto so v Traunu na Gornjem Avstrijskem z zmago proti istoimenskemu klubu osvojili prvo mesto v drugi avstrijski ligi in se tako uvrstili v drugo avstrijsko nogometno ligo.

SAK ist oben! Kärnten hat zwei Bundesligaklubs

Im dritten Anlauf klappte es. SAK meisterte die Hürde Traun und ist erstmals in der 2. Division. Traun - SAK 2:4. Dank eines 4:2 (1:2)-Erfolges bei Absteiger Traun holte sich die Ramsak-Elf die Meisterkrone. Für den SAK war es ein hartes Stück Arbeit.

SAK - „Baby“ der Bundesliga

SAK Klagenfurt wurde erst vor 25 Jahren gegründet. Vielleicht wird zum Geburtstag der große Wunsch erfüllt: Ein eigenes Stadion. Mit viel Optimismus in die zweite Division.

Die neue „KÄRNTNER TAGESZEITUNG“ stellt ab heute in einer Serie die Fußballmeister des Landes vor. Von der Regionalliga über die Liga, den beiden Unterligen, über die 1. Klasse bis zur 2. Klasse. Den Beginn macht der RL-Champion SAK.

▲ Der Meistermacher als Chefgriller; Ivo Ramsak (r.) „bekochte“ Wölbl, Smid & Co. gestern bei der Fete in Bleiburg

Uspešno pri SAK-u: najprej dolgoletni igralec, zdaj pa že nekaj let trener Ivo Ramsak

Annabichl. V petek ob 11.00 urah je zvezna liga komisionirala igrišče. Vse kaže, da SAK za to igrišče ne bo dobil dovoljenja.

Blagajna SAK je trenutno prazna. Medtem ko ima povprečen II. ligaš budget v višini 10 mio. šilingov, pri SAK o takih vsotah le sanjajo. 5 mio. šilingov bo znašal budget SAK, ki pa tudi te vsote še nima pokrite.

Cerkev. Preteklo nedeljo je župnik Poldej Zunder na Rebrici prekinil mašo in čestital zbranim igralcem in trenerju za povzdig v II. ligo.

Čevapčiči. V nedeljo bo SAK od 10. ure naprej praznoval naslov prvaka v Globasnici, naslednji petek popoldan pa pri Kosti v Celovcu.

Deset. S to številko bo tudi v II. ligi pri SAK igral Christian Wölbl, ki bo ostal tudi kapetan moštva.

Evfrija med igralci in navijači je bila po povzdigu v II. ligo velika. Skoraj celotna ekipa je praznovala dva dni ne da bi igralci šli spat.

Film o SAK. Za svojo 25-letnico pripravlja SAK poseben dokumentacijski film. Kdor ima še zgodovinskega gradiva, naj ga prispeva.

Grabštanj. Čez zimo si je SAK zgradil s pomočjo pristašev zelo lep treniški center, ki se lahko meri z drugimi II. ligaši.

Hajduk Split bo igral 7. julija proti SAK. Kraj še ni določen, po vsej verjetnosti pa bo tekma v Pliберку ali v Žitari vasi, kjer SAK poleti pričakuje največ gledalcev.

SAK

OD
A
DO
Ž

Inzko Zdravko. Ustanovitelj SAK se je z ženo in otroki pripeljal na odločilno tekmo, kjer so se mu uresničile sanje, ki jih je imel pred 25 leti, ko je za SAK prodal svoj 2 CV.

Jandl Dieter. Celovski mestni svetnik za šport velja za odločnega zagovornika Austrie. Povzdig SAK v II. ligo ga je menda zelo prizadel.

Kamera. Fotograf NT Marijan Fera je v zadnjih 10 letih napravil čez 2000 slik o SAK.

Licenca. Zvezna liga od letos naprej vse svoje klube kontrolira in izdaja licence. Če klub nima finančnega stanja urejene, mu le-to lahko zabrani. O licenci za SAK bo zvezna liga odločala še julija.

Mojster. Šestič je SAK v svoji zgodovini dosegel naslov prvaka. KfV bo SAK posebno počastil s kolajnami naslednje nedelje med 13. in 14. uro v šotoru v Globasnici., kjer je SAK že leta 1992 praznoval svoj prvi koroški naslov.

Naraščaj. V naslednji sezoni bo SAK nastopil skupno s 14 ekipami, od tega je 12 ekip naraščaja, ki delujejo v treh centrih: Celovec, Št. Primož, Pliberk.

Oraže Milan je doslej najbolj prominentni „SAK-ekspert“ v zvezno ligo. Oraže bo jeseni spet igral za FC Tirol.

Posojilnica Bank. Naše domače banke bodo tudi v II. ligi glavni sponzor SAK, ki je v preteklih letih na Koroškem delal zelo učinkovito reklamo za naše bančništvo.

Quehenberger Rudi. Predsednik Salzburške je postal pozoren na uspeh SAK, saj ima v svoji bližini klub z istim imenom. Da ne bo prišlo do zamenjave, si je Salzburški AK dodal še letnično ustanovitve: 1914.

Radio. Pred radijskimi sprejemniki je doma na Koroškem v živo spremljalo tisoče Korošcev tekmo SAK v Traunu.

Slowensicher AK. Pod tem oficalnim imenom bo SAK šel v II. ligo in bo s tem po vsej Avstriji delal reklamo za našo narodno skupnost.

Šola. Od jeseni naprej bo v Slovenski gimnaziji v 1. razredu zbrana cela U 10 ekipa SAK, ki bo imela v okviru pouka tudi nogometne ure.

Tehno. Tako se imenuje glasba, ki jo favorizirajo „privatni“ navijači Cristiana Petscheniga. Navijači so večinoma dijaki slovenske gimnazije in trgovske akademije.

Uprava. II. zvezna liga predpisuje SAK vodenje sekretariata, ki mora biti čez dan zaseđen. Običajno imajo klubi v II. in I. ligi v upravi dva do tri nastavljenca, pri SAK si tega iz finančnih razlogov gotovo ne bodo mogli privoščiti.

Velik Marian. Igralec bi naj se spet vrnil k SAK, kjer mu ponujajo mesto libera.

Wasservogel. Primarij v Beljaku je eden novih velikih prijateljev SAK. Letos je med zdravnikih zbral 30.000,- šilingov za osvetljavo igrišča.

XSAK slejkoprej, kje bo igral: ali v stadionu ali v Annabichlu ali pa sploh čisto kje druge. Odločitev pa padla naslednji teden.

Yupi. Nova generacija navijačev SAK spada pod to oznako, ki je z nekoliko zakasnitvijo zajela tudi našo mladino.

Zastava. Vedno znova sprašujejo navijači za barvo zastave SAK. Barve SAK so: bela, modra, rdeča.

Žreb. V petek, 30. julija bodo na Dunaju v City hotelu žrebali prvenstvo II. lige. SAK je izrazil željo, da bi rad v 1. krogu doma igral proti Spittalu. Sekretar lige Nachgabauer je o tem dal že polovično obljubo.

Komentar

SAK je del naše narodne skupnosti

Končno je Slovenskemu atletskemu klubu uspel povzdig v II. zvezno ligo. O tem je pred 25 leti sanjal ustanovitelj SAK dr. Zdravko Inzko, ki je želel doseči, da se bodo morali koroški časopisi in javnost zavzeti za SAK in s tem za koroške Slovence. Leta 1970 je bila vsa Koroška proti SAK: od nogometne zveze, sodnikov do časopisov. Težavna in trnova pot je spremljala nogometnaša SAK do danes, ko tudi v II. ligi še vedno niso enakopravni.

Čeprav je SAK najboljši nogometni klub na Koroškem, še danes nima lastnega igrišča, ki ga ima že vsaka mala vas. Za enakopravnost slovenskih nogometnašev na Koroškem bo treba torej še mnogo storiti. V deželi pa se je od leta 1970 do danes nekaj le bistveno spremenilo: SAK je priznan športni faktor, ki je zelo pomemben reklamni dejavnik slovenske narodne skupnosti. Letno ima nad 250 prireditev in to tudi v krajih, kamor ne seže več nobeno kulturno društvo. V SAK pa se zbira slovensko govoreča športna mladina, ki bi se sicer priključila drugim klubom, kjer se je v preteklosti veliko število naših športnikov tudi v narodnem smislu asimiliralo. Primerov iz Pliberka, Šmihela, Železne Kaple, Bistrice v R., Bilčovsa, itd., je na pretek.

Slovenski atletski klub pa bo svojo pot lahko samo nadaljeval, če ga bo podpirala cela slovenska narodna skupnost. Podpora mora biti tudi gmotna. Budget SAK bo v II. ligi v razmerju z drugimi klubi skromen, skoraj bi lahko rekli siromašen. Ker se nemška podjetja ne želijo videti na prsih in hlačah naših nogometnašev, ostane našim edinole pot samopomoči, ki pa jo v takem primeru lahko pričakuje tudi od svoje narodne skupnosti.

Silvo Kumer

25-letna pot SAK v II. zvezno ligo od 1970 do 1983

1970/71

V prvem letu je SAK tekmoval v 2. razredu D ter zaključil sezono na 5. mestu.

1971/72

Že v drugi sezoni se je boril SAK za povzdig v 1. razred, ob koncu pa mu je manjkala le točka. Zasedel pa je 2. mesto.

1972/73

Še bliže prvemu mestu je bil v tretji sezoni, ko je le zaradi slabše razlike golov zasedel 2. mesto.

1973/74

V tej sezoni je ostal SAK neporažen, toda zopet ni zadostovalo za 1. mesto.

1974/75

Boroveljčani (DSG) so bili v tej sezoni nepremagljivi, zato je SAK že četrtrič zaporedoma preostalo „le“ 2. mesto.

1975/76 (prvi naslov)

V šesti sezoni končno prvi naslov prvaka za SAK. S prednostjo treh točk je osvojil 1. mesto ter se povzpел v 1. razred D.

1976/77

Kot novinec v 1. razredu je SAK zaključil prvenstvo na presenetljivem 4. mestu.

1977/78

Bistveno več težav je imel SAK v drugem letu v 1. razredu, ob koncu pa je zasedel 8. mesto.

1978/79 (drugi naslov)

Že v tretji sezoni v 1. razredu je SAK uspel povzdig v podligo. Največji nasprotnik, Klopinj, pa je zaostajal le za točko.

1979/80

Prvič v podligi vzhod je SAK, vsaj v jeseni, ko je zasedel 3. mesto, navduševal s tehnično zrelo igro. Ob koncu sezone pa se je uvrstil na 9. mestu.

1980/81

V tej sezoni je SAK zapravljal veliko priložnost jeseni, ko je zasedel le 8. mesto. V vigradni sezoni pa je bil najuspešnejši ter se izboljšal na odlično 3. mesto.

1981/82

Po jesenski sezoni je SAK za prvim (Dobrla vas) zaostajal le točko, vigradi pa je nizko padel, saj je ostal brez zmage. Kljub temu se je na koncu uvrstil še na 6. mesto.

1982/83 (tretji naslov)

S petimi točkami prednosti (2. Treibach, 3. Šmihel) je SAK osvojil tretji naslov prvaka ter se prvič povzpел v najvišjo koroško nogometno ligo.

Začetki SAK

Pred 25 leti sanje, danes

Nesebičen trud, trdni živci, idealizem in ogromno dela je bilo potrebno, preden se je povzpел SAK tja, kamor so si ga ustanovitelji želeli – v zvezno ligo.

Idejo o ustanovitvi lastnega slovenskega moštva je imel dr. Zdravko Inzko (sedaj diplomat v Pragi) že leta 1964, ko se je na nekem šolskem izletu – v petem razredu – prvič o tem pogovarjal s kolegom Joškom Wrolichom. Za uresničitev sta bila takrat še oba premlada, toda ideja se ni pozabila, pač pa ohranila v njenih srcih.

Šest let pozneje, 13. julija 1970, pa je študent Z. Inzko naslovil pismo, kamor jo je tudi sam nesel, na varnostno direkcijo za koroško s prošnjo, da se dovoli ustanovitev društva z imenom Slovenski atletski klub. Zaradi njegove mladoletnosti sta mu s podpisom pod prošnjo pomagala edino Lado Hajnžič in

Toni Hornböck, kajti niti funkcionarji osrednjih organizacij niti noben profesor ali kdo drug tega ni bil pripravljen storiti. Štiri dni pozneje odgovor, v katerem je pisalo: Bescheid: – Die Bildung des oben bezeichneten Vereins (SAK) wird nach dem Inhalt ... mit Eingabe vom 13. 7. 1970 vorgelegten Statuten gemäß § 7 und 10 des Vereinsgesetzes 1951, BGB. Nr. 233, ... nicht untersagt.

Prvi odbor, katerega glavni nosilci so bili še Ivan Olip, Peter Waldhauser in Miha Zablatnik, je imel izredno težko nalogo, saj je primanjkovalo denarnih sredstev. Kljub temu je pričelo moštvo tekovati v sezoni 1970/71 v 2. raz-

redu D. Sedež društva pa je bil takrat na Radišah. Sploh so bili Radišani ganljivo dobri in so pomagali SAK, kjer so le mogli. Poleg obeh družin Ogris so si prizadevali še Lampichlerjevi in Woschitzovi. Zaradi močvirnatih tal pa nogometna zveza igrišča na Radišah ni mogla odobriti in SAK je igral nekaj časa v Žrelcu, nato pa na Košatovem igrišču v Celovcu.

Prvo tekmo je odigral SAK na Rudi (takratno moštvo se je skorajda popolnoma sestavilo iz igralcev bivšega „čudežnega moštva“ KDZ), končala pa se je neodločeno s 5:5. Prvi gol za SAK je zadel Stanko Olip iz Sel, nadaljnje gole so dali Hribar 2, Waldhauser in

„Če zmaga SAK, zmagajo vsi Slovenci“

Nadaljevanje s 3. strani

letih tudi v II. diviziji gmotno podpreti, za kar se mu iz vsega srca zahvaljujemo, in bodo del izdatkov krili vstopnina in manjši sponzorji, bo preostal še ogromen del, katerega SAK sam enostavno ne zmore. Ne preostane ničesar drugega kakor apel na vsako Slovenko, na vsakega Slovenca, vsakega posameznega simpatizanta in dobrega človeka, da v skupnem naporu, v kolektivnem aktu solidarnosti premaknemo ta kamen: 5000 x 1000 je naše geslo. Če 5000 ljudi po celi Avstriji ali od kjerkoli prispeva po šil. 1000,— za našo skupno stvar, jo bomo zvozili. To bi bilo dejansko smešno, če ne bi našli 5000 ljudi, ki bi porinili po šil. 1000,—. Ne smete se torej čuditi, če bojo v naslednjih tednih in mesecih naši sodelavci sitnarili: stisnite jim ta plavega, gre dejansko za dobro, skupno stvar.

V moštvu ne igrajo samo Slovenci. Nekateri pravijo, da to ni dobro. Kaj praviš o teh očitkih?

Takšni očitki niso premišljeni. Trenutno imamo 12 moštev, torej približno 150 aktivnih igralcev. Niti 10% od teh igralcev ni takih, ki ne bi govorili tudi slo-

vensko. Vsi ti nemško govoreči igralci z navdušenjem igrajo za Slovenski klub in prav oni morajo marsikaj pretrpeti, ko so tarča napadov v svojih domačih krajih. Zanje ni enostavno, odločiti se za slovenski klub. Prav za nas je pa izrednega pomena, če Wolfgang Eberhard pri svojih znancih v Wolfsbergu, v wolfsberških kavarnah ali na drugih mestih pripoveduje, da Slovenci niso čuši, kakor jih je svoj čas očrnila nemškonačionalna propaganda, da niso manjvredneži, katere je treba horuk čez Ljubelj, ampak so ljudje, s katerimi rad živi in s katerimi rad sodeluje. Wolfgangu Eberhardu bojo bolj verjeli kot pa še tako pametnim resolucijam naših organizacij, še tako imenitnim in intelektualnim člankom v časopisih, knjigah in drugih publikacijah. Isto velja tudi za Hermanna Lipuscha v Sinči vasi ali Christiana Petscheniga v Velikovcu. Vsi ti igralci pravzaprav izvršujejo pomembno misijonarsko delo, za kar bi jim morali biti še posebej hvaležni.

Velik problem SAK je, da nima lastnega igrišča. Kakšen konkreten načrt za rešitev tega problema ima vodstvo SAK?

V predalu imamo natanko iz-

delan načrt za gradnjo igrišča v Celovcu, ki ima eno samo, ampak skurno hibo: ni travnika, na katerega bi stadion lahko postavili. Če bi dobili zemljo, bi v najkrajšem času postavili krasno nogometno igrišče. Stroški pri gradnji niso glavni problem, ker bi dobili državne podpore in bi z lastno iniciativo veliko ceneje lahko gradili kot kdorkoli. Da je tak projekt izpeljiv, smo prepričljivo dokazali s pregradnjo kabin v Grabštanju. Gre samo za zemljišče. Trenutno smo pri tem, da spravimo za skupno mizo vse pristojne glave – deželnega glavarja Zernatta, športnega referenta dr. Ausserwinklerja in celovškega župana Guggenbergerja. Upamo, da bo ta „vrh“ v naslednjih tednih.

Bomo lahko še v tem tisočletju odprli stadion SAK?

Če se bomo obdržali v II. diviziji, bo to takšen pritisk, da ga politični veljaki ne bodo zdržali. Zato je nadvse važno, da ostanemo v II. zvezni ligi, ker je to tudi ključ do lastnega stadiona.

In tvoje tri največje želje za prvo leto v II. zvezni ligi?

a) Da ne zdrsnemo spet v regionalno ligo.

b) Uspeh akcije 5000 x 1000,— do 30. 9. 1995.

c) Da bo tudi v naslednjih 25 letih v vrstah SAK enaka sloga in enotnost kakor v preteklih 25 letih.

lejšstvo

Woschitz. Postava prvega moštva: Ivan Olip, Urban Popotnik, Miha Zablatnik, Nužej Lampichler, Marijan Pandl, Janči Hribar, Peter Waldhauser, Stanko Olip, Janko Woschitz, Fortunat Dovjak. Ker v začetnih letih igralci zaradi svoje mladosti še niso imeli lastnih avtomobilov, sta velika prijatelja in prva navijača SAK – prof. dr. Janko Zerzer in prof. Anton Malle pomagala voziti igralce na tekme.

Začetki so bili težki, ne le zaradi denarnih težav.

Tako je bil SAK na vseh igriščih prej sovražnik kakor nasprotnik. Psovanje igralcev SAK je bilo očitno „moderno“, toda s časom in predvsem z uspehi so postali nezmerni glasovi vedno mirnejši. SAK se je iz leta v leto stopnjeval, se iz 2. razreda povzpел v 1. raz-

Prva ekipa SAK (stoje z leve): Jože Mikl, Stanko Olip, Folti Waldhauser, Mirko Oraže, Joško Wrolich, Nužej Lampichler, Zdravko Inzko; **(kleče z leve):** Peter Waldhauser, Marijan Pandl, Janez Hribar, Janez Tratar, Janez Pandl.

red, nato v podligo, kmalu navrh celo v koroško ligo. V sezonah 92/93 in 93/94 je postal koroški prvak, toda povzdig v II. zvezno ligo mu je zaenkrat ostal še neuresničljiv. Letos, ko je tekmoval v novoustanovljeni regionalni ligi sredina, pa je storil SAK tisti ko-

rak, o katerem so ustanovitelji kluba sanjali – prisotnost koroškega slovenskega kluba na zvezni ravni. Sedaj je SAK in s tem narodna skupnost prisotna po celi Avstriji. Nedvomno izredna in neprecenljiva propaganda za slovensko manjšino severno od Karavank.

25-letna pot SAK v II. zvezno ligo od 1983 do 1995

1983/84 (izpad iz kor. lige)

V prvem letu v koroški ligi je doživel SAK veliko razočaranje. Pričakovanja so bila velika, toda moštvo še ni bilo zrelo za to zahtevno nalogo ter je izpadlo iz koroške lige.

1984/85 (četrti naslov)

Zopet v podligi se je SAK izredno stopnjeval ter se takoj zopet povzpел v koroško ligo. Ob koncu ni slavil le povzdiga, pač pa tudi rekordno prednost pred drugo-uvrščeni ASV – 10 točk (!).

1985/86

Od te sezone naprej je SAK pravi dejavnik na koroškem nogometnem obzorju. Ni zasedel le odličnega 4. mesta, pač pa je s kakovostno igro navduševal gledalce širom cele Koroške.

1986/87

V tej sezoni se je SAK prvič bližal naslovu koroškega prvaka, toda ob koncu so mu manjkale tri točke. Osvojil pa je naslov viceprvaka (prvak je postal Lienz).

1987/88

Tokrat SAK ni dosegel zastavljenega cilja, kljub temu se je uvrstil med najboljšo šesterico.

1988/89

Jesenskega prvaka (Lienz) je SAK vigradi še prehitel, toda Trga/Feldkirchen ne. Preostalo mu je zopet 2. mesto (zaostanek komaj 2 točki).

1989/90

Z 31 točkami so zasedli „Slovenski atletiki“ 5. mesto.

1990/91

Jeseni je bilo še vse odprto, celo 1. mesto, toda vigradi je bila dobesedno pliberška, kajti presenetljivo so osvojili 1. mesto. S 4 točkami zaostanka je zasedel SAK 3. mesto.

1991/92 (peti naslov)

Prvič si je SAK naložil krono koroškega prvaka. Slavje je bilo veliko, še večji pa je bil ponos. Toda na kvalifikacijskih tekmah, po dobrem startu, SAK ni uspel povzdig v drugo najvišjo ligo Avstrije.

1992/93 (šesti naslov)

Z rekordnim številom točk (48) in z rekordno prednostjo (10 točk) je SAK slavil drugi naslov koroškega prvaka. Toda za pikico na i (povzdig v II. ligo) je zopet manjkala le malenkost.

1993/94

SAK je zabeležil sicer le 3. mesto, kljub temu se je povzpел v novoustanovljeno regionalno ligo sredina.

1994/95 (sedmi naslov)

Kar SAK na kvalifikacijskih tekmah (dvakrat) ni uspelo, mu je uspelo že v prvi sezoni v regionalni ligi: povzpeli se v II. avstrijsko zvezno ligo.

Čestitke SAK k povzdigu v II. zvezno ligo

Spoštovani,

vsem funkcionarjem, trenerjem, igralcem, podpornikom, navijačem in simpatizerjem nogometnega kluba SAK, kakor tudi vsem koroškim Slovencem iskreno čestitava ob uvrstitvi SAK-a v drugo zvezno ligo. Ta uvrstitev je po najinem prepričanju največji dosežek, kar jih je doslej na področju kolektivnih športov dosegla slovenska narodna skupnost v Avstriji.

Vaš uspeh dokazuje, da lahko koroški Slovenci s trdim, premišljenim in samozavestnim nastopom prebijajo bariero navidezne manjvrednosti in uspejo ter se uveljavijo tudi v najširših merilih, in to na vseh področjih.

Naj bo ta uspeh vir nove samozavesti za celotno slovenstvo na Koroškem!

Rudi Merljak (svetovalec vlade RS), **dr. Peter Venclj** (državni sekretar RS)

Dragi prijatelji!

Ob vašem izjemnem uspe-

hu, uvrstitvi v 2. zvezno nogometno ligo Avstrije, vam iskreno čestitamo ter želimo še naprej tako uspešno tekmovanje in promocijo vašega kluba.

Dane Jošt (generalni sekretar Nogometne zveze Slovenije)

Herzliche Glückwünsche zum Meistertitel und damit zum Aufstieg in die 2. Division! (iz telegrama)

prim. dr. H. Ziervogel (Beljak)

Herzliche Gratulation zum Meistertitel in der Regionalliga Mitte und viel sportlichen Erfolg in der 2. österreichischen Bundesliga wünscht

ASK Stadtwerke Voitsberg

Ob vstopu v drugo zvezno avstrijsko nogometno ligo vsem igralcem in vodstvu iz srca čestitam, hkrati želim

veliko športnih in tudi življenjskih uspehov na tekmovalnih v prihodnjih sezonah – še posebej sem vesel, ker sem tudi sam kot nekdanji trener SAK prispeval delček k uspehu in da se je ta uresničil prav ob mojem rojstnem dnevu. (iz telegrama)

Rado Avdič (nekdanji trener SAK)

Spoštovani!

Nogometni klub Tikveš/Kavadarci iz Makedonije vam iskreno čestita in upa, da boste šli tudi v I. zvezno ligo. Čestitke veljajo tudi vsej slovenski narodni skupnosti na Koroškem. Upamo, da boste kmalu zopet prišli v Makedonijo.

Tom Hadži Vasilijev (direktor)

Ich gratuliere euch herzlichst zum Aufstieg.

Egon Kattinig (bivši predsednik Avstrije Celovec)

Bilčovs vabi sladkosnedce

HOROSKOP

TEDNA

Jurij Mandl (rak)

roj. 26. junija 1957

Kreposti: prizadevnost, dinamičnost, trdoživost

Slabosti: občutljivost, svobodoljubnost, nečimrnost

Vaši prijatelji in znanci se vam kar čudijo, koliko energije imate. Rojen multitalent, ki zna trezno misliti in je dinamičen, vrhu tega pa še simpatičen, pač imajo vsi krogi radi v svoji sredini. V svoji prizadevnosti pa včasih spregledate, da so vsakemu človeku nekatere postavljene meje. Še dobro, da se včasih pri lovu odpočijete za nekaj ur v naravi. Dobro pa je, da kot izkušen lovec veste, da so nekatere naravne lepote samo za ogled.

Sladkosnedci so pri Miklavžu v Bilčovsu na pravem naslovu. Lepo izbiro sladice iz domače kuhinje imajo za goste pri Miklavžu pravzaprav celo leto, posebno raznolika ponudba pa je vsem prijateljem hiše zagotovljena v soboto, 24., in v nedeljo, 25. junija, ko Miklavževa

va družina vabi na dneve za sladkosnedce. Prve specialitete so najbolj kritični konzumenti – domači otroci, smeli poskusiti že te dni in smo lahko prepričani, da je njihovo navdušenje najboljši garant za zadovoljstvo vseh, ki se bodo konec tedna preselili med sladkosnedce.

Osebna krepost

Če kaj začnem, to tudi končam.

Osebna slabost

Največkrat rekam samo ja.

Kaj je za ribiča značilno?

Da ščiti naravo in živali ter pozna svoja pravila.

Kateri luksuz bi si hotel privoščiti?

Harley Davidson.

Kaj odlikuje dobrega ribiča?

Če s čisto navadno opremo dobro lovi s svojo vabo (umetna muha), ki jo je naredil sam.

Kaj misliš, da je še bolj dolgočasno kakor ribolov?

Opazovati ribiča in sitnari.

Kako velika je bila največja riba, ki si jo kdaj ulovil (brez pretiravanja)?

25 kil težki losos (Lachs); dokaz vidiš na sliki.

Si že kdaj kupil ribo pri Nordsee?

Seveda, skampe in razne rake.

O čem se najraje pogovarjaš?

O Mohorjevi.

Katere poglavitne napake ribič ne sme narediti?

Ženi povedati: za kosilo pripravijo solato, ribe prinesem jaz.

Kako prenašaš kritiko? Še kar.

Se kdaj zgodi, da reagiraš iz želodca?

Večkrat - v tiskarni!

Katero tipično lastnost bi pripisal koroškim Slovincem?

Najprej se kregamo, potem pa pojemo.

Kaj je zate umetnost?

Plijuniti iz 15. nadstropja, hiteti dol in ujeti pljunek.

Kaj te najbolj fascinira?

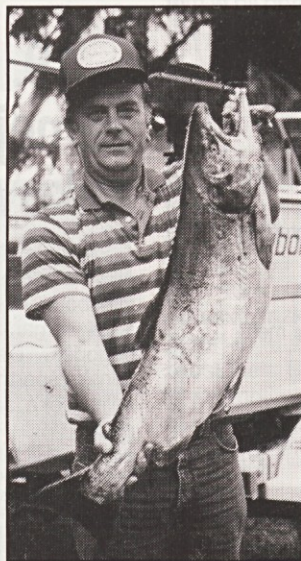
Filmi UNIVERSUM.

Kaj te najbolj vznemirja?

Nered.

Kaj te spravi na palmo?

Če se zmenim s kole-

NENAVADNI

POGOVOR

Ime: Lado Hajnžič

Doma: 9133 Rebrca 30

Starost: 23. 6. 1940

Poklic: nastavljenec

gom, da greva ob treh zjutraj na lov, in še ni pripravljen, ko pridem po njega.

In kako reagiraš v takem trenutku?

Ne čakam. Grem sam.

Imaš dobre prijatelje?

Veliko. Pred kratkim smo na novo pokrili hišo in v četrtek je bilo 13, v petek 11, v soboto pa 24 oseb, ki so prišle prostovoljno pomagat. Seveda brezplačno; popili in pojedli pa so precej.

Katero napako ljudem najlaže odpustiš?

Če me blatijo in ne vem še kaj.

Kaj odlikuje inteligentnega človeka?

Prijazen nastop, na vsako vprašanje jasen odgovor. Predvsem pa, če govori eno uro sam, kolegi pa samo kimajo.

Kako bi te kdo spravil v zadrego?

Če bi me povabil na Finsko na ribolov.

In kako se rešiš v takem položaju?

Takoj bi vzel dopust in

bi šel.

Kaj bi bil zate čudež?

Če bi zadel šestico v lotu.

V kakšni družbi se najbolje počutiš?

V krogu našega Kluba koroških ribičev.

Kaj bi bilo zate tragično?

Kaka nesreča.

Katere ljudi najbolj občuduješ?

Wakounige, ki so bili včasih pri NSKS, danes pa igrajo prvo violino pri ZSO.

Kje na tem svetu bi hotel živeti?

Do konca pri svojih doma.

Kaj je zate smešno?

Nenavadni intervju.

Kakšen odnos imaš do politike?

Od l. 1971 naprej sem občinski odbornik.

Katero osebno željo bi si hotel izpolniti?

Da bi Jozi Ottowitz čimprej ozdravel, da bomo spet šli na lov v Slovenijo z našimi prijatelji. **H. St.**